

Egypten

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Rådet vil drøfte situationen i Egypten, herunder mulige EU-reaktioner, i lys af den seneste tids uroligheder. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Efter militærets afsætning af præsident Mursi den 3. juli 2013 etablerede den tidligere præsidents tilhængere fra Det Muslimske Broderskab to store sit-in demonstrationer i Kairo, hvorfra der blev stillet krav om genindsætning af Mursi. Mæglingsforsøg mellem interim regeringen og Det Muslimske Broderskab, herunder med deltagelse af repræsentanter fra EU, USA, FAE og Qatar lykkedes ikke, og i stedet besluttede myndighederne at rydde lejrene den 14. august. Rydningen udviklede sig til omfattende og ekstremt voldelige konfrontationer mellem sikkerhedsstyrker og demonstranter resulterende i omkring 600 døde og tusindvis af sårede, hovedsagelig demonstranter. De efterfølgende dage spredte urolighederne sig, og tabstallet er nu på over 800 dødsofre samt flere tusinde sårede. Interimspræsident Mansour har indført én måneders undtagelsestilstand, og der er indført natligt udgangsforbud i 12 ud af Egyptens 27 guvernorater, inklusiv Cairo. Der rapporteres om overgreb mod det kristne mindretal, særligt i det sydlige Egypten. De ansvarlige for disse overgreb kendes ikke. Den egyptiske regering har besluttet at nedsætte en uafhængig undersøgelseskomite, der skal se på alle hændelserne siden 30. juni demonstrationerne. Vicepræsidenten for internationale anliggender, El-Baradei, er trådt tilbage, idet han har henvist til, at han ikke var enig i regeringens beslutninger om at rømme demonstrationerne og indføre undtagelsestilstand. Myndighederne holder Det Muslimske Broderskab ansvarlig for blodsudgydelserne og omtaler indsatsen som bekæmpelse af terrorister. Fra dansk side har man over for den egyptiske regering understreget myndighedernes ansvar for at forhindre blodsudgydelserne. Fra dansk side har man besluttet at indefryse udviklingsindsatser, som involverer statslige samarbejds-partnere. EU har et relativt omfattende økonomisk og bistandsmæssigt samarbejde med Egypten, men gennemførelsen af programmet har været begrænset som følge af bl.a. manglende aftaler mellem IMF og Egypten. Situationen er den 15. august blevet drøftet i FN's Sikkerhedsråd.

3. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte situationen i Egypten, herunder mulige EU-reaktioner i form af f.eks. fælles budskaber, genovervejelse af EU's bistandsaktiviteter og restriktioner i forhold til salg af sikkerhedsudstyr og våben til Egypten. Hovedbudskaberne i rådskonklusionerne forventes at omfatte en opfordring til alle parter om at stoppe volden, til at iværksætte en inklusiv dialog og til at gennemføre køreplanen for overgang til demokrati fra 3. juli, herunder forberedelse af valg. Der ventes også vedtaget en opfordring til, at der gennemføres en gennemgang af EU's bistand i forhold til Egypten samt evt. forslag om stop for salg af våben fra medlemsstater til Egypten.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred enighed blandt medlemslandene om en drøftelse af Egypten herunder fordømmelse af volden og opfordring til inklusiv dialog med alle politiske partier. Det kan ikke udelukkes, der vil være forskellige holdninger til, hvordan EU mere konkret skal reagere på begivenhederne i Egypten.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter en drøftelse af situationen i Egypten. Regeringen er dybt bekymret over de seneste dages voldelige uroligheder i Egypten mellem sikkerhedsstyrkerne og tilhængere af Det Muslimske Broderskab. Alle aktører i Egypten er ansvarlige for en nedtrapning af voldspiralen, men et særligt ansvar påhviler sikkerhedsstyrkerne for at undgå voldelig konfrontation. Det er afgørende, at alle politiske kræfter finder sammen om forsoning og dialog for at få den egyptiske demokratiske transition tilbage på sporet med henblik på afholdelse af frie og retfærdige præsident- og parlamentsvalg og vedtagelse af en forfatning i en inklusiv proces, der sikrer fuld respekt for grundlæggende rettigheder, friheder og retsstat. Befolkningens ytringsfrihed og ret til fredelige demonstrationer må respekteres. Politisk motiverede arrestationer må ophøre og politisk motiverede anholdte må løslades. Danmark kan støtte vedtagelse af rådskonklusioner, herunder forslag om gennemgang og evt. justeringer af det økonomiske og bistandsmæssige samarbejde mellem EU og Egypten i lyset af den aktuelle udvikling. Fra dansk side kan man tillige støtte forslag om stop for salg af våben fra medlemsstater til Egypten.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Egypten har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 22. juli 2013.